

From og fræk

Suzanne Brøgger

Jeg havde egentlig ikke bemærket hans ankomst på lyrikscenen i firserne – var på det tidspunkt optaget af barnepleje – indtil en dag vi begge optrådte i samme antologi *Min skolevej* på forlaget Vindrose i Erik Vagn Jensens regi.

Det er ikke lige vores skolevej, men jeg ser os traske gennem gaderne i det indre København på jagt efter lokaler til Den Store Fest. Jeg er lige valgt ind i Det Danske Akademi, hvor Søren Ulrik allerede har siddet nogle år. Og det, han i den forbindelse forventer af mig er – fest! Jeg tror, han i ånden ser glitrende, knitrende baljkjoler i lyserød taft og kulsorte smokinger med ben så smalle som piberensere. Han ser os alle i foxtrot, han ser os svæve hen over gulvet i engelsk vals og overser med sit fest-gemyt, at de fleste af os – gennemsnitsalderen taget i betragtning – snarere vil ankomme med lup, rollator og bypass.

Den ene sal er for socialistisk, den anden for kristen, men vi trasker troligt videre i håbet om en dag at finde landet med de mange mus. Og dér må jeg sige om Søren Ulrik Thomsen: Han højner fest-niveauet ganske af sig selv – selv i den automatiske tomatsvarer – med eller uden de høje sale.

I anledning af en prisoverrækkelse på Louisiana i 1994 blev Søren Ulrik opfordret til at tale om stalkermotivet i min bog *Transparence*. I den forbindelse startede vel en årelang samtale om „djæveln“.

„Hvor findes de onde hekse?“ var der en børnebog, der hed, som jeg på det tidspunkt læste for mit barn.

Søren Ulrik havde engang – var det i Madrid eller Barcelona? – set to negere komme gående forbi en gammel mand med en hund, hvorefter den ene pludselig sparkede kraftigt ud efter den gamle mands hund og gik videre. Dette spark kunne vi tale længe om. Hvor kom det fra?

Min egen djævleoplevelse: Jeg stod engang på hjørnet af rue Mouffetard i Paris og sang til harmonikamusik i selskab med andre af gadens dansende musikanter, da en ung kvinde eller stor pige nærmede sig mig for at synge med. Jeg rakte sangen over mod hende, så hun bedre kunne se ordene, og et øjeblik foregav hun også at synge. Men på mindre end et sekund sender hun en stor mørkebrun spytklat ned på sangen, tramper på min paraply og er væk.

Var det djævlens lillesøster eller kusine?

Vores fælles ven Jens Smærup Sørensen har engang skrevet brev til djævlens. Så når man ligefrem korresponderer, må man gå ud fra, at der er nogen i den anden ende. Derfor spurgte jeg ham også engang, om han nogen sinde havde mødt djævlens, hvilket han svarede nogenlunde bekræftende på.

– Nå, hvordan var han så? (Man går automatisk ud fra, at djævlens er hankøn).

Jens forklarede, at engang han var dreng og sad og lavede lektier, mærkede han pludselig et koldt mørke brede sig fra under bordet. Ikke et øjeblik var han i tvivl om, at det var djævlens.

Søren Ulrik tør ikke læse Ian McEwans stalkerroman „Enduring Love“. Men i den udstrækning erfaringen om det onde findes, opstår også en fornemmelse af og en tro på, at der samtidig må eksistere et grundlag af en anden art, der kan bære os igennem. For ellers kan vi ikke klare os. Den følelsesmæssige investering i et sådant grundlag kommer sandsynligvis fra en gennemlevet erfaring af, at de psykiske strukturer, der normalt holder os oppe, rent faktisk kan gå i stykker. Da må der andre kræfter til, end dem vi selv umiddelbart er udstyret med, til at føre os igennem.

Det var Søren Ulrik Thomsen, jeg havde i tankerne, da min mor døde. Jeg havde hørt, han skulle flytte fra Bakkehuset og var i færd

med at lede efter nyt logi. Måske han ville have min mors lille lejlighed på Frederiksberg?

Jeg tror, han kom på motorcykel, og vi sad eller stod i den tomme lejlighed. Måske jeg sad på en stol og Søren Ulrik i vindueskarmen i sort læderjakke med udsigt over horisonten med Valby Bakke.

Min mors lejlighedskompleks med fælleskantine og gennemsnitsalder på mellem firs og skindød var nu ikke lige det, han havde tænkt sig. Han ville bo i et af de få – endnu levende, ikke-tivoliserede områder af centrum – med karetmager, spækhøker og urtekræmmer. Han ville ikke leve i et museum, men i en metropol, hvor uartigheder og artigheder bor side om side – med en svag duft af pis i baggården – en af hans fixe idéer.

Da han høfligt afslog lejligheden, spurgte jeg, om han i stedet ville have et par bøger. Det sidste møbel tilbage i den tomme lejlighed var netop en bogreol. Jeg pegede på nydelige poesisamlinger i karmoisinrødt skindbind med guldsnit – han var vel lyriker. Men Søren Ulrik valgte en levnedbeskrivelse af de tyske terrorister fra Rote Armé Fraktion. Plus en gammel engelsk roman af Evelyn Waugh, engelsk satiriker og katolsk konvertit – muligvis „Scoop“ – som jeg helhjertet anbefalede, hvis man vil grine og græde på samme tid. Med de to bøger under armen kørte han af sted på sin motorcykel.

Søren Ulrik hører til en sjælden race inden for lyrikken: Han er intellektuel, han tænker. Vi er langt fra altid enige. Men han har det velgørende træk, at han kan diskutere uden absolut at skulle nedgøre andre. Til gengæld kan han blive afsindig hidsig, hvis diskussionen udarter i personlige nedrigheder.

Søren Ulrik er from og fræk, i den nutidige, utidige betydning. Han har et dialektisk forhold til det hellige og det obskøne. Hans kongstanke – jeg siger ikke tvangstanke – er imidlertid, at der skal være et *cordon sanitaire* mellem religion og politik. Han er ikke den eneste, der er ked af at se verden bløde igennem, at det er så som så med hygiejnen.

Søren Ulrik er i besiddelse af flere nådegaver. Hvis han skal

vælge mellem to katte og en kvinde, vælger han kærligheden. Nu ville ingen, med sine sansers fulde brug, være i tvivl, når det gælder den underskønne Nanette. Men der findes jo mange hysteriske katteelskere, ligesom der findes hysteriske katte. Colette kender hele bundtet til bunds. Der er mange eksempler i litteraturen på en vaklen mellem dyr og menneske: „Enten er det hunden, eller også er det mig!“ sagde hunden.

Dertil kommer fortrolighedens nådegave. Hans tro er stærk, når det gælder evnen til at rumme det værste og sværeste. Han har måske mere mod til fortrolig samtale end mange af de mere gammeldags frisindede. Ja, han er så åben, at han ikke kan se en etikette på en flaske uden at tage den ordret ind i sin hjernekasse. Flasken lader han stå. Jeg mener, vi taler ikke om en døddrukken poet, men om en cerebral virksomhed, der kan hele verden udenad. Lange citater klæber sig fast fra de klassikere, han med konservatismens ild tyrer sig igennem. Søren Ulrik Thomsen er humorist, hvad enten han er på kirketur gennem USA eller på research i Haiti.

Og her er vi så ved puddelens kerne: Voodoo. Jeg er bange for, at han tror, jeg er en heks. For da han gik med de to bøger fra min mors dødsbo under armen, efteråret 1993, vidste han ikke, at der i Waugh-romanen lå et brev fra mig med adressen på hans fremtidige bolig. Han vidste endnu ikke, at han ville flytte til Bartholinsgade, hvor jeg selv engang havde boet – over for psykiatrisk og afdelingen for hud&kønssygdomme, de nødvendigeste servicere under én og samme hat.

Da han en aften, nogle år senere, gik i gang med Waugh-romanen og fandt brevet med sin adresse, tillagde han mig øjeblikkeligt – vist venligt ment – hekse-evner.

Jeg kunne dog ikke spå, at byen New Orleans, der havde ligget på sin plads, så længe jeg havde levet, ville gå under. Nok er sumpen som bekendt usikkert terrain, men at denne by ville drukne efter at jeg havde stået på Basin Street i regnvej, var ikke til at forudse.

Det har jeg skrevet en sang om. Den bygger på det princip, vi inden for voodoo-branchen kalder *gris gris*. Det er hverken sort eller

hvid magi, det er både kirken og bordellet, den grågrumsede mid-delvej, og et livsprincip, der angiver, at forbandelsen undertiden kan være en velsignelse i forklædning.

SUT fylder år. Men han er ikke gammel nok (endnu) til at begynde at ryge (igen). Så til trøst skal han have en sukkerknald.

Voodoo Sugar

I was standing near St. Louis
right on Basin Street,
there was this dead voodoo queen
that I was dying to meet,
I was getting kind' a nervous
as she rose from her grave
with a sugar-coated cookie,
– what're you trying to say? –
She was sweet but evil looking –
gris gris was cooking.

Her name was Voodoo Maggie
she was a hundred years old,
she could skin a black cat live
with her teeth and her soul,
she'd dance naked with a fish,
cold blood was her favorite dish,
the sugar coated cookie
my one and only fix –
She was sweet but evil looking –
gris gris was cooking.

She even had some schooling,
this creole voodoo queen,
she had a crocodile as classmate,
the cutest couple ever seen,
her teacher was a chicken

that she used to eat alive,
compared to this my cookie
seemed so helplessly benign –
She was sweet but evil looking –
gris gris was cooking.

She had worked through all the brothels
known as Madame Lou Lavand,
she'd embraced the toughest love-life,
like treachery and strife,
she had lit up all the fires
in this whole goddamn land,
she had poisoned all her lovers
and never kissed a man,
she was sweet but evil looking –
gris gris was cooking.

It was raining so hard
that day on Basin Street,
there was not a living soul,
not a cat I could meet,
so I told my voodoo mama,
staring right into her face:
No matter if you're dead, mom,
you're giving me grace !
She was sweet and evil looking –
gris gris but cooking.

My Maggie voodoo mama,
as she stood up from her tomb,
she said: What's the matter, baby,
you're so full of misery and gloom?
I said: My lover just quit me,
I'm down in the dumps,
but mama said: You're living!
'cause you're eating sugar lumps!

She was sweet but evil looking –
gris gris was cooking.

Now, whenever I think back
on those times on Basin Street,
when I ate that blessed cookie,
its taste was so sweet,
it was made of man-made sorrow
misery and regret,
it contained the whole world's wisdom
in the heart-aches I've met –
She was sweet but evil looking –
gris gris was cooking.